UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Moralis

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

III. De actu fidei Catholicæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38935

Visual Library

CAPUT III.

De actu fidei Catholicæ.

RESOLUTIO I. *Ad actum fidei Catholicæ prærequiritur actus aliquis voluntatis, à quo proximè imperetur.*] PROBATUR, tum ex Paulo qui 2. *Cor.* 10. docet, captivandum esse intellectum in obsequium Christi, quatenus scilicet per voluntatis impulsum, fidei Christianæ subjicitur : tum ex Conciliis, & Patribus, quatenus docent, hominem non nisi volentem credere, ipsum credulitatis affectum spectare ad initium fidei, homines credendo mereri &c. tum quia illud est discrimen inter objectum evidens, & obscurum ; quod evidens intellectum convincit, & quamvis nolentem, ad assensum trahit, ut ipsa experientia satis demonstrat, obscurum verò quale est objectum fidei Catholicæ, cùm non penetretur ab intellectu, non ei tantam vim inferre potest, adeoque requiritur ut voluntas erga res fidei quantumvis obscuras piè affecta, intellectum moveat ad assensum.

Dices obscuritatem illam non sufficere, ut requiratur voluntatis actus, quo intellectus determinetur ad assensum, cùm evidentia credibilitatis quæ debet præcedere actum fidei, ad assensum sufficiat, saltem suppositâ voluntate quâ movetur intellectus, ad considerandâ motiva fidei. *Respondeo*, evidentiam credibilitatis non sufficere ad assensum fidei, cùm fides tali evidentiæ non innitatur, tanquam motivo credendi, sed tantùm testimonio Dei obscurè cognito. Neque etiam sufficere actum voluntatis, quo intellectus inclinatur ad considerandâ motiva credibilitatis, quia cùm objectum fidei sit obscurum, ac proinde non possit per se determinare intellectum ad assensum, necesse est ut talis determinatio fiat à voluntate.

Unde collige ad assensum fidei duplicem prærequiri actum voluntatis, alium quo voluntas moveat intel-

intellectum, ad cogitandum de objecto fidei, & ad quærendas rationes propter quas, objectum illud fiat credibile: alium quo, post sufficientes rationes inventas & propositas, voluntas determinet intellectum ad eliciendum assensum fidei. Cum tamen ad scientiam sufficiat actus voluntatis, quo moveatur intellectus ad cogitantum de illius objecto, eo quod propositis rationibus, quibus objectum scientiæ evidenter verum demonstratur, intellectus maneat intrinsecè determinatus ad assensum; neque ad hoc extrinseca voluntatis determinatione indiget. Quo fit ut actus fidei dicatur liber, quia à libera voluntate proximè præcipitur; actus autem scientiæ dicatur necessarius, esto actus liber voluntatis ad eam remotè, modo jam dicto, concurrat.

RESOLUTIO II. *Actus fidei Catholicæ per se non mittitur discursu, sed est simplex assensus, quo intellectus judicat aliquid esse verum, quia Deus id revelavit.* PROBATUR, 1. Quia si est aliquis actus fidei, qui sit sine discursu, idem dicendum de aliis omnibus, tum ob paritatem rationis, tum quia cùm fides ex communi sententia, sit unus specie habitus, omnes illius actus sunt ejusdem rationis; quales non essent, si alii per se ex discursu dependerent, alii minimè, ut à fortiori constat ex dictis, de unitate Theologiæ. Atqui datur aliquis actus fidei, qui per se non pendet à discursu, ergo, &c. Probatur minor, nam si quilibet actus fidei per se penderet à discursu, cùm discursus per se ad fidem necessarius, constare debeat ex principiis fide creditis, eo quòd nulla cognitio naturalis attingere possit ad dignitatem, & certitudinem fidei, hæc principia deberent inniti præcedenti discursu, sicque daretur progressus in infinitum: quod cùm admittendum non sit, standum est in aliquo assensu fidei, qui ex discursu per se non pendeat.

Confirmatur, nam si dicas te credere, Verbum esse Incarnatum, propter illum discursum, quicquid Deus

Deus revelavit est, verum, at Deus revelavit. Verbum esse Incarnatum: ergo Verbum esse Incarnatum, est verum: quæro per quem discursum credas, Deum revelasse, Verbum esse Incarnatum. Quòd si hoc credas sine discursu, & præcisè quia Deus id revelavit, potes similiter credere, Verbum esse incarnatum, quia Deus id revelavit.

Secundò, illud discrimen assignatur communiter inter Theologiam, & fidem, quòd assensus Theologicus essentialiter innititur discursu, assensus autem fidei nequaquam, sed soli revelationi Dei; ac proinde quòd ille sit in substantia naturalis, & minùs certus, iste supernaturalis, & magis certus. Ista autem & similia stare non possunt in sententia opposita.

Dices, tunc discursus habet locum, quando assentior uni, propter aliud; at hoc reperitur in fide, cùm credam illius mysteria, quia à Deo revelata sunt. *Confirmatur*, nam si Theologus discurrit, credens Christum esse risibilem, quia est homo: quomodo non discurret, credens Christum esse hominem, quia Deus id revelavit? *Respondeo*, antecedens falsum esse, quando ille assensus fit per unicum actum, ut contingit in proposito: sicut enim unico actu voluntatis possum diligere proximum propter Deum, ita possum unico actu intellectus, credere aliquid, propter revelationem, seu quia à Deo revelatum est. *Unde ad confirmationem* negatur paritas: nam Theologus judicat Christum esse risibilem, quia priùs alio actu judicavit, eum esse hominem. Unde quia unus assensus causatur ab alio, censetur discurrere.

Contrà, nil vetat quòd homo per unum actum judicet, Deum aliquid revelasse, deinde per alium actū credat, id esse verum; ergo tunc verus erit discursus. *Respondeo* negando id necessariò sequi, quia poterit quis nihilominus unico illo actu posteriori, credere rem veram esse, quia à Deo revelata est.

Instabis, sed quid si homo ex vi prioris judicii, inferat secundum? Nonne tunc verus erit discursus? *Respondeo*, tunc quidem verum fore discursum, non tamen posteriorem assensum fore verum actum fidei, ut contendimus.

RESOLUTIO III. *Actus fidei potest reperiri in eodem subjecto, cum evidenti cognitione ejusdem objecti.*] PRIOR PARS probatur; tum quia B. Virgo, & Apostoli vera & supernaturali fide credebant mysteria, spectantia ad vitam & mortem Christi, quorum tamen evidentem habebant experientiam. Aliàs non habuissent illi tam certam, & perfectam cognitionem ejusmodi mysteriorum, quàm nos qui illa fide infusa credimus.

Tum quia propter authoritatem Dei revelantis, credimus omnes Deum esse, & tamen hoc etiam nobis evidenter constat per lumen naturale, ex consideratione rerum creatarum. Neque dici potest, ex hypothesi quòd sciam naturaliter Deum esse, me non habere fidem existentiæ divinæ, constat enim me certiùs credere Deum esse, quàm gentilem qui solùm id novit per lumen naturale, & præterea si hoc verum esset, sequeretur fideles esse deterioris conditionis, quantum ad divinorum cognitionem, quo doctiores evadunt, quod plane absurdum & incredibile est.

Tum denique, quia sicut non repugnat quòd Deus mihi revelet aliquid, quod aliunde naturali lumine evidenter cognosci potest, ita non repugnat quòd intellectus meus eidem objecto assentiatur, & quia Deus revelavit, & quia ipsum lumen naturale demonstrat verum esse. Hoc autem non fit per unicum assensum, sed per duos specie distinctos, quorum unus est actus fidei, alter actus scientiæ.

Dices 1. Ita repugnare Paulo *Hebr.* 11. ubi ait, fidem esse argumentum non apparentium, & Augustino *tract.* 40. *in Joan.* ubi, Quid est enim (inquit) fides, nisi credere quod non vides? *Respondeo* hæc & simi-

similia nihil aliud significare quàm nos certissimè credere debere res à Deo revelatas, etsi illæ ita obscuræ sint, ut nullam earum cognitionem evidentem habeamus. Inde autem malè colligi non posse fidem subsistere circa aliquod objectum, de quo aliunde clara habetur notitia, per lumen naturale.

Contrà, non potest idem simul esse evidens, & obscurum, ergo non potest esse simul objectum scientiæ, & fidei. *Respondeo* antecedens falsum esse, quando eadem res per diversa media cognoscitur: sic enim Deum esse est obscurum, quatenus hoc scitur per revelationem dumtaxat, est autem evidens, quatenus per demonstrationem à posteriori cognoscitur: unde etiam prior assensus est liber, & posterior necessarius.

Instabis, non potest idem aër simul substare luci, & tenebris: ergo similiter. *Respondeo* esse discrimen, quia tenebræ sunt mera privatio lucis, at lumen fidei, etsi obscurum, est aliquid positivum, & non mera clari luminis privatio.

Dices 2. Si fides cum clara cognitione manere potest, ea manebit in patria, contra id quod ait Apostolus *1. Cor. 3.* fidem tunc evacuandam, seu destruendam. *Respondeo 1.* Non sequi, nam etsi possit fides manere cum clara cognitione naturali, non sequitur quòd possit subsistere cum visione beatifica. Et *ratio* discriminis est, quia scientia naturalis quantumvis evidens, non adeò certa est ac fides; quare non mirum est quòd intellectus scientia informatus, possit adhuc per fidem perfici: at visio beatifica non minorem habet certitudinem, quàm fides, & aliunde eam ratione claritatis longè excedit. Unde intellectus clara visione instructus, non videtur capax assensus fidei.

Respondeo tamen 2. etsi in patria fides de facto destruatur, non videri absolutè impossibile, quod ea simul cum visione beatifica cohæreat. Nam imprimis nulla ratio est, cur adveniente tali visione, non possit

Deus conservare habitum fidei, qui in intellectu beati præexistit: cum actus non opponatur habitui, sed actui. At neque apparet; cur repugnet habitum fidei prodire in actum suum, cum actus fidei non magis repugnet visioni beatificæ, quàm calor frigori, quæ tamen de potentia absoluta, in eodem simul subjecto manere possunt, ut omnes fatentur.

RESOLUTIO IV. *Assensus fidei, ita bonus est, ut non possit esse moraliter malus.* Ut hoc probem *suppono*, actum fidei secundum se, seu ex proprio objecto esse bonum & honestum, quatenus per talem actum judicium nostrum subjicimus testimonio Dei, sicque simpliciter fatemur, Deum esse primam veritatem, quæ falli, aut fallere nequit.

Hoc posito, *probatur* nostra Resolutio. Nam si actus fidei potest esse malus, hoc ex eo maximè oriri debet, quia ut nonnulli existimant, à voluntate mala imperari potest, & fieri malo fine, verbi causa, ex vana gloria: at hoc dici nequit, quia cum actus fidei intrinsecè sit supernaturalis, non potest imperari nisi à volitione supernaturali, elicita per auxilium gratiæ à Deo collatum, cujusmodi volitionem non minùs repugnat esse malam, quàm repugnat Deum impellere ad peccatum, & esse causam illius.

Dices 1. Nos posse malè uti quibusdam habitibus intellectualibus speculativis, verbi causa scientia, & arte, ergo & fide. *Respondeo* non sequi, quia ad fidem requiritur gratia, non ad alios habitus intellectuales.

Dices 2. Multi ob malum finem validè sumunt baptismum, ergo tunc eliciunt actum fidei ex malo fine. *Non sequitur*, siquidem fides suscipientis ad valorem baptismi non est necessaria, ut alibi dictum est.

Dices 3. Nonne posset Deus alicui prohibere, ne eliceret actum fidei? Tunc autem actus fidei contra prohibitionem elicitus, esset malus, ratione talis circum-

circumstantiæ. *Respondeo* suppositionem illam negãdam esse, si intelligatur de actu fidei secundum se spectato, talis enim actus per se ad honorem Dei maximè spectat, ut constat ex dictis, & tam bonus est ut non possit esse objectum ōdii, aut prohibitionis divinæ; sicut econtrariò oppositus actus infidelitatis per se ita malus est, ut nequeat Deus illum amare, & directè præcipere ut fiat.

Instabis, esto actus fidei non possit per se fieri illicitus, potest tamen ratione incommodi illati, ut si impediat ne quis præceptum aliquod impleat, & tunc talis erit moraliter malus. *Respondeo*, neque in eo casu posse elici actum veræ fidei, siquidem ad eũ eliciendum necessaria esset gratia, quam Deus teneretur non conferre: ne alioqui eam tribuens, ad actum prohibitum, ideoque ad peccatum directè voluntatem impelleret.

RESOLUTIO V. *Assensus fidei Catholicæ est per se, & substantialiter supernaturalis; quamvis circa idem objectum materiale, assensus quidam naturalis dari possit.*] PRIOR PARS PROBATUR 1. Quia ex Scriptura, Conciliis, & Patribus auxilium supernaturale semper requiritur, tanquam necessarium ad ejusmodi assensum, quod indicio est eum per se, & quoad propriam entitatem esse supernaturalem. Nec dicas hoc non debere colligi, quia eodem modo sequeretur actus virtutum moralium, aut omnes, aut saltem insigniores esse in substantia supernaturales, cùm ad eos requiratur auxilium gratiæ: est enim manifestum discrimen, nam plerumque ad actus virtutum moralium non requiritur necessario auxilium gratiæ, aut cum requiritur, hoc est tantum per accidens, ratione difficultatum, aut tentationum occurrentium, sufficitque auxilium ordinis naturalis: at fides per se, seu ex propria ratione, adeoque ad singulos actus, & in omni statu naturæ humanæ, exigit internum & supernaturale gratiæ auxiliũ, ut ex Conciliis evidenter colligi-

colligitur. Eò vel maximè, quia tale auxilium per quod quis primo excitatur & juvatur ad fidem concipiendam, datur ut suppleat defectum habitus fidei, quem esse supernaturalem ex sequenti ratione constabit.

Probatur 2. Nam si datur habitus fidei in substantia supernaturalis, datur & actus, cùm habitus non sint nisi propter actus; at prius verùm esse non obscurè colligi solet ex Concilio Viennensi, in Clement. unica de Summa Trinitate, & fide Catholica; ubi eligitur tanquam probabilior sententia admittentium habitus per se infusos; quod præsertim dictum intelligi debet de fide, aliisque virtutibus Theologicis: at quamvis habitus per accidens infusus sit entitativè naturalis, qui tamen per se infusus dicitur, ad ordinem supernaturalem, ex propria & substantiali ratione pertinet.

Probatur 3. Nam ille actus est substantialiter supernaturalis, qui secundum se, præscindendo à variis circumstantiis, quæ ad illius productionem speciale auxilium exigere possunt, superat vires naturæ; talis est actus fidei, ergo, &c. Major admittitur, probatur minor, nam intellectus ex sua natura, non potest firmissimum assensum præbere, nisi veritatibus evidenter cognitis, cujusmodi non sunt veritates fidei: quare cùm illis nihilominus firmissimè adhæreat, sequitur talem assensum ex se esse supernaturalem.

Posterior pars ostenditur, quia licèt objectum fidei Catholicæ valde arduum sit, potest tamen homo fide carens, ei ex motivo aliquo humano assentiri, ut patet in hæreticis, qui eo modo plerasque nostræ fidei mysteria credunt, etsi fide infusa careant: patet etiam in Judæis, qui ex majorum traditione, doctrinam veteris testamenti tanquam divinam admittūt. Talis autem assensus non superat naturalem facultatem intellectus humani, adeoque supernaturale auxilium gratiæ ad eum non requiritur. *Confirmatur*, nam

nam gentiles multa interdum credunt, magis creditu difficilia, quàm pleraque fidei Catholicæ mysteria; eorum autem fidem esse merè naturalem, nemo est qui non videat.

Dices 1. Naturalis potentia non potest ferri naturaliter, nisi in suum objectum connaturale: at tale non est objectum fidei, respectu intellectus. *Respondeo* intellectum non ferri extra suum objectum, quãdo ex motivo humano credit aliquid sive illud sit naturale, sive supernaturale: sicut enim naturaliter possum credere homini affirmanti Romam esse, ita & dicenti, Trinitatem esse: quia sit ejusmodi objectum etsi in se supernaturale, non attingitur modo supernaturali.

Dices 2. Si fides naturaliter haberi potest, circa mysteria supernaturalia, quare damnatus est Pelagius, tanquam malè sentiens de assensu fidei? *Respondeo* damnatum esse, non quòd dixerit hominem, posita sufficienti revelatione, posse naturaliter elicere actum aliquem fidei, sed quia existimavit ejusmodi actum, eique similes ad salutem sufficere, quod nemo Catholicorum dixerit. Imò ab omnibus damnantur Semipelagiani, quod docuerint Christianæ fidei initium esse à nobis, & consummationem à Deo; cùm certum sit utrumque superare vires naturæ, neque haberi posse sine supernaturali gratiæ auxilio, ut alibi ostendimus.

RESOLUTIO VI. *Non potest esse idem objectum formale fidei humanæ, ac infusæ: adeoque fieri nequit, ut homo naturæ viribus assentiatur rebus fidei præcisè, quia à Deo revelatæ sunt, sicut eis assentitur per fidem infusam.*] PROBATUR 1. ex Paulo 1. *ad Thessal. 2.* ubi ait, Deum operari in credentibus, ut accipiant verbum Dei, tanquam verbum Dei; & non ut verbum hominum, id est, quod quis credat aliquid ex solo Dei testimonio, hoc esse opus gratiæ.

Probatur 2. Nam vel objectum formale fidei nostræ est naturale, vel supernaturale, non naturale, quia

quia sic fides nostra esset naturalis, quod nullo modo affirmari potest: si vero est supernaturale, per actum naturalem attingi nequit, ut patet ex ipsis terminis. *Neque dicas*, objectum illud esse naturale, ut attingitur per actum naturalem, supernaturale verò, ut per supernaturalem: sic enim esse supernaturale, non diceret aliquid ex parte objecti, sed tantũ denominationem extrinsecam ab actu supernaturali provenientem; cùm tamen potiùs in objecto ipso formaliter spectato, aliquid ponendum sit, superans vires naturæ, quodque proinde attingi non possit, nisi per actum supernaturalem, ne alioqui cum Pelagianis cogamur dicere, per actus merè naturales, utpote objecto in se naturali satis proportionatos, salutem obtineri posse, suppositâ saltem sufficienti revelatione, quam illi ultrò admittebant.

Probatur 3. Nam juxta communem sententiam, de specificatione actuum ab objectis, duo actus specie distincti non possunt produci ab eadem potentia, circa idem objectum formale: atqui assensus fidei infusæ, & humanæ sunt actus intellectus specie distincti, cum unus sit naturalis, alter supernaturalis: ergo non possunt ferri circa idem objectum formale. *Confirmatur*, nam vel actus illi habent suam distinctionem specificam à principio à quo oriuntur, vel ab objecto formali in quod tendunt: at primum dici non potest, quia non ideò actus fidei infusæ est supernaturalis, quia fit per auxilium supernaturale ⌣; quin potiùs ideo talis actus postulat auxilium supernaturale ⌣ gratiæ, quia in se est ordinis supernaturalis: ergo secundum affirmari debet. *Neque dicas* actus speciei distinctos seipsis distingui: licèt enim hoc ita sit, tamen cùm illi suum esse non habeãt, nisi per ordinem ad objecta, rectè dicitur eos non nisi per eundem ordinem habere suam speciem, & distinctionem specificam.

Dices 1. Actus ejusdem potentiæ habentes idem ⌣ objectum formale, possunt distingui specie propter diver-

diversos modos tendendi in illud, ut patet in amore, desiderio, & delectatione, qui sunt actus voluntatis distincti specie, etsi circa idem bonum ferantur. Ergo idem dici poterit de fide infusa, & acquisita. *Respondeo*, actus illos voluntatis non habere idem omnino objectum formale, nam voluntas fertur per amorem, in objectum ut bonum secundum se, per desiderium, in bonum ut comparabile, per delectationem, in bonum ut jam possessum, quæ sunt quædam rationes, se tenentes ex parte objecti formalis.

Dices 2. In hæretico non est nisi fides humana; ille tamen multa credit, quia à Deo revelata sunt, ac proinde ex motivo fidei Catholicæ. *Respondeo*, hæreticum ex eo motivo propriè non credere, quia etsi dicat se credere quia Deus dixit, quod tamen Deus dixerit, non credit ex eodem testimonio Dei, sed quia vel ex privato spiritu, vel authoritate aliqua hominum ducitur, ut credat Deum hoc dixisse. At verò Catholicus per fidem infusam credit, rem aliquam esse veram, quia Deus dixit, simulque credit ex eodem testimonio Dei, Deum dixisse. Vnde assensus hæretici ultimò resolvitur in authoritatem humanam, Catholici in divinam, adeoque inter utrumque non exiguum est discrimen, ex parte objecti formalis.

RESOLUTIO VII. *Major est certitudo fidei divinæ, quàm humanæ, imò quàm naturalis scientiæ.*] PRIMA PARS PROBATUR, quia ille assensus est certior, qui habet motivum assentiendi infallibilius, at fides divina hoc habet supra humanam, cùm alia innitatur verbo infallibili primæ veritatis revelantis, hæc verò in testimonium aliquod humanum, adeoque fallibile, ultimatè resolvatur, ut dictum est.

Dices, hæreticus interdum tam firmiter adhæret rebus creditis, ut malit mori, quam fidem suam abnegare. In eo autem non est nisi fides humana, ergo hæc

hæc non est minùs certa quam infusa. *Respondeo*, hoc esse verum de certitudine subjectiva, non de objectiva, ut monui in Proœmio Theologiæ quia etsi hæreticus firmissimè credat quosdam articulos, talis firmitas oritur potiùs ex voluntaria illius adhæsione, quam ex certitudine quæ per se, & ratione objecti formalis seu motivi, sit in illius actu. Unde secundùm rectam rationem, fides Catholica etiam ratione subjecti, firmior esse debet quàm humana; cùm æquum sit, ut ille firmiùs credat, qui certius habet credendi motivum.

Secunda pars ostenditur, tum à posteriori, quia si duæ propositiones, quarum alia sit de fide, alia evidens lumine naturali, non possunt inter se conciliari, fidelis posteriorem abjiciet, ut priori adhæreat; quod signum est, assensum fidei infusæ esse multò certiorem quacunque scientia naturali: tum à priori, quia cognitio illa per se est certior, quæ habet rationem assentiendi magis infallibilem: atqui assensus fidei infusæ, utpote innixus soli authoritati divinæ, talis est, si conferatur cum scientia naturali, quæ lumini naturali intellectus creati innititur.

Confirmatur, nam quænam haberi potest per lumen naturale, cognitio evidentior illa, qua ex vulgari illo principio, quæ sunt eadem uni tertio, sunt eadem inter se, concluditur, tres personas realiter distinctas, non posse eandem naturam habere? Quid evidentius in lumine naturali, quàm accidentia non posse subsistere sine subjecto, adeoque substantiam panis esse in Eucharistia? Et tamen utrumque falsum esse certissima fide cognoscimus; ergo fides infusa per se & ex proprio merito, certior est quacunque cognitione naturali, quantumvis videatur evidens.

Dices 1. Implicat quòd demonstratio non gignat veram scientiam, adeoque nulla esse potest certior cognitio ea, quæ per demonstrationem generatur. *Respondeo 1.* Fieri posse ut ea non sit vera demonstratio,

tio, quam veram existimas. *Deinde*, etsi talis sit, supposito ordine rerum divinitus instituto, potest Deus talem ordinem immutare: adeoque impedire ne ex tali combinatione causarum, sequatur talis effectus aliàs necessarius; ut si impediat ne stuppa ab igne comburatur. *Tandem* esto detur, cognitionem naturalem esse infallibilem, adhuc debemus concipere fidem infusam esse infallibiliorem; cum magis repugnet, quòd prima veritas fallat, aut fallatur, quàm quod lumen naturale erret. Unde meritò August. 7. *Confess.* 7. ajebat, se faciliùs dubitaturum, an ipse viveret, quàm an vera sint, quæ fide divina creduntur.

Dices 2. Ille assensus est magis certus, qui magis expellit dubitationem: atqui assensus naturaliter evidens magis expellit dubitationem, quàm assensus fidei, ut satis vel ipsa experientia ostendit, ergo, &c. *Respondeo*, assensum illum esse magis certum, qui juxta prudentem existimationem, magis dubitationem expellit at hoc modo fides infusa magis expellit dubitationem, quàm scientia, propter antedicta; esto ratione inevidentiæ objecti, & propter rationes naturales oppositas, indeliberatos dubitationum motus interdum patiatur.

CAPUT IV.

De habitu, & subjecto fidei Catholicæ.

RESOLUTIO I. *Datur habitus quidam fidei infusa, in intellectu proximè receptus, quique propriè rationem virtutis intellectualis habet.*] PRIMA PARS PROBATUR, tum ex aliàs dictis, ubi de gratia habituali, tum quia omnium consensu, dantur tres Virtutes Theologicæ, nimirum Fides, Spes, Charitas, tum quia cùm homo eliciat varios actus fidei infusæ, consentaneè ad naturas rerum, debet illi infundi habitus fidei, per quem ejusmodi actus eliciat.

Secunda pars ostenditur, quia in ea potentia est habitus operativus, à qua fluit illius operatio, atqui actus fidei est operatio ab intellectu procedens, & in co re-